

Biedrības “Latvijas Nedzirdīgo savienība” projekts
“Līdzdalība un demokrātiska iesaiste”
 Līgums Nr. DIKS-21-161-lī

*Stratēģija apspriesta LNS Rīgas reģionālās biedrības
 konferencē 12.06.2021*

**Biedrības “Latvijas Nedzirdīgo savienība” un LNS Rīgas reģionālās biedrības
 darbības stratēģija 2021.-2025. gadam***

*- stratēģija tiks apspriesta un apstiprināta biedrības “Latvijas Nedzirdīgo savienība” (turpmāk - LNS) 20. kongresā; stratēģijā ar iesaistīto pusi LNS saprot t.sk. LNS RB

Stratēģija ietver galvenos darbības virzienus, nenosakot noteikto attīstības virzienu ieviešanas plānojumu kalendārajos gados. Stratēģijas ieviešanas plānošana notiks LNS izpildinstitūcijā - valdē, nosakot atbildības jomas un taktiskos uzdevumus.

1.Pieejamība				
<i>Darbības virzieni</i>	<i>Indikatori</i>	<i>Termiņi</i>	<i>Finansējums</i>	<i>Iesaistītās puses</i>
1.ANO Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām īstenošanas Latvijā uzraudzība.	1.Regulārs Konvencijas īstenošanas Latvijā monitorings. 2. Izstrādāti un iesniegti ierosinājumi un priekšlikumi valsts un pašvaldību institūcijām.	2021 – 2025	LNS	LNS, valsts un pašvaldību institūcijas
2.Personu ar dzirdes traucējumiem tiesību ievērošanas likumdošanas un normatīvajos aktos uzraudzība.	1.Regulārs likumdošanas un normatīvo aktu monitorings. 2. Izstrādāti un iesniegti ierosinājumi un priekšlikumi valsts un pašvaldību institūcijām likumu un normatīvo aktu pilnveidošanai.	2021 – 2025	LNS	LNS, valsts un pašvaldību institūcijas
3.Personu ar dzirdes traucējumiem interešu aizstāvēšana valsts un pašvaldību institūcijās.	1.Regulāra dalība valsts un pašvaldību institūciju izveidotajās padomēs, darba grupās un citās institūcijās ar NVO līdzdalību.	2021 – 2025	LNS	LNS, valsts un pašvaldību institūcijas
4.Sadarbība ar Pasaules Nedzirdīgo	1.Regulāra dalība WFD un EUD rīkotajās konferencēs un	2021 – 2025	LNS	LNS, WFD,

federāciju (WFD) un Eiropas Nedzirdīgo savienību (EUD).	semināros. 2.Regulāra informācijas apmaiņa ar WFD un EUD politiskajā nostājā nedzirdīgo personu interešu aizstāvībā.			EUD
5.Sadarbība ar Latvijas nevalstiskajām organizācijām (NVO).	1.Regulāra informācijas apmaiņa ar Latvijas NVO. 2.Sadarbība ar NVO un iekļaušanās reģionālo NVO centru darbībā.	2021 – 2025		
6.Nedzirdīgo personu tiesību uz informācijas pieejamību aizstāvība.	1.Regulāra sadarbība ar Latvijas Televīziju un citiem audiovizuālajiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem subtitrēto un zīmju valodā tulkoto raidījumu apjoma pieauguma nodrošināšanā.	2021 – 2025	LNS, LTV, komersanti	LNS, LTV, privātie elektroniskie plašsaziņas līdzekļiem
7.Aktuālās informācijas par LNS, valsts un pašvaldību institūciju sniegtajiem pakalpojumiem zīmju valodā sagatavošana un izplatīšana.	1.Sagatavota un izplatīta informācija zīmju valodā reģionālajās biedrībās. 2.Regulāri sagatavotas videoziņas zīmju valodā un ievietotas LNS mājas lapā. 3.Panākts valsts finansējums informācijas zīmju valodā sagatavošanas un izplatīšanas nodrošināšanai.	2021 – 2025	LNS, LM	LNS, LM
8.LNS biedru un sabiedrības informēšana par LNS aktivitātēm.	1.Regulāra informācijas ievietošana LNS un tās kapitālsabiedrību mājas lapās un sociālo tīklu profilos. 2.Regulāra informācijas biļetenu, preses reližu un citu informatīvo materiālu sagatavošana un izplatīšana.	2021 – 2025	LNS, LNS SIA	LNS, LNS kapitālsabiedrības

2. Cilvēkresursi un organizācijas kapacitātes stiprināšana

<i>Darbības virzieni</i>	<i>Indikatori</i>	<i>Termiņi</i>	<i>Finansējums</i>	<i>Iesaistītās puses</i>
1. Jaunu biedru piesaistīšana.	1.Radītas jaunas idejas biedru piesaistīšanai. 2.Biedri tiek informēti par LNS biedra priekšrocībām.	2021 – 2025	LNS, pašvaldību dotācijas un ES projekti.	LNS

	<p>3. Piesaistīti jauni LNS biedri.</p> <p>4. Palielinājusies cilvēkresursu pieejamība.</p>			
2. Jauniešu ar dzirdes traucējumiem iesaistīšana LNS darbībā.	<p>1. Nodrošināta LNS Jauniešu centra darbība.</p> <p>2. Jaunieši tiek motivēti un iesaistīti LNS reģionālo biedrību darbībā, LNS un starptautiskajos (piem., Erasmus) projektos.</p>	2021 – 2025	LNS, projektu finansējums.	LNS, sadarbības partneri, potenciālie LNS biedri.
3. Brīvprātīgo darbinieku piesaistīšana.	<p>1. Radītas jaunas idejas brīvprātīgo darbinieku piesaistīšanai.</p> <p>2. Piesaistīti brīvprātīgie darbinieki.</p> <p>3. Palielinājusies cilvēkresursu pieejamība.</p> <p>4. Palielināta LNS kapacitāte.</p>	2021 – 2025	LNS un pašvaldības dotācija (brīvprātīgo motivācijai).	LNS
4. LNS valdes, biedrību priekšsēdētāju un darbinieku prasmju, intelektuālā potenciāla paaugstināšana.	<p>1. Noorganizētas apmācības par dažādām tēmām.</p> <p>2. Motivēti, zinoši un kompetenti LNS darbinieki.</p>	2021 – 2025	Piesaistot projektu finansējumu vai izmantojot savus cilvēkresursus.	LNS, valsts un pašvaldības institūcijas, ES fondi
5. LNS biedru motivācijas veicināšana, zināšanu, prasmju un iemaņu pilnveidošana.	<p>1. Noorganizēti dažādi izglītojošie pasākumi LNS biedriem.</p> <p>2. Zinoši, motivēti un izglītoti LNS biedri, kuri zina savas tiesības.</p>	2021 – 2025	Valsts pasūtījums un pašvaldību dotācijas un ES projekti.	LNS, valsts, pašvaldības
6. Sadarbības ar valsts un pašvaldību iestādēm stiprināšana.	<p>1. Izveidota sadarbība ar valsts un pašvaldību institūcijām.</p> <p>2. LNS pārstāvji tiek deleģēti dažādos valsts un pašvaldību lēmumu pieņemšanas līmeņos (piem., Invalīdu lietu nacionālajā padomē u.c.).</p> <p>4. Noorganizētas sadarbības aktivitātes.</p>	2021 – 2025	Valsts pasūtījums un pašvaldību dotācijas.	LNS, valsts un pašvaldību institūcijas.

3. Zīmju valoda, izglītība, kultūra

<i>Darbības virzieni</i>	<i>Indikatori</i>	<i>Termiņi</i>	<i>Finansējums</i>	<i>Iesaistītās puses</i>
1.Latviešu zīmju valodas attīstība un lietošanas veicināšana.	<p>1.Izveidota LNS Zīmju valodas nodaļa.</p> <p>2.Izstrādāta latviešu zīmju valodas attīstības programmas koncepcija.</p> <p>3.Panākts valsts finansiāls atbalsts latviešu zīmju valodas attīstībai.</p> <p>4. Turpināta zīmju valodas apguves materiālu sagatavošana.</p> <p>5. Sagatavoti profesionāli latviešu zīmju valodas kursu vadītāji/pedagogi.</p> <p>6.Paplašinātas zīmju valodas apguves iespējas dzirdīgiem cilvēkiem.</p> <p>7. Aktualizēta profesionālās bakalaura studiju programmas “Tulkošana latviešu zīmju valodā” izveide.</p>	2021 – 2025	LNS, valsts dotācijas, projektu granti	LNS IZM KM Pašvaldības
2.Latviešu zīmju valodas iekļaušana izglītības sistēmā.	Konsultēšanās ar IZM par Izglītības likuma 9. panta (2 ¹) daļas īstenošanu, uzraudzību un izvērtēšanu	2021 – 2025	LNS	LNS IZM
3.Personu ar dzirdes traucējumiem iekļaušanās un līdzdalības veicināšana dažādos izglītības līmeņos.	<p>1.Turpināta sadarbība ar izglītības iestādēm, kurās mācās izglītojamie ar dzirdes traucējumiem.</p> <p>2.Veicināta personu ar dzirdes traucējumiem līdzdalība izglītošanās procesā.</p>	2021 – 2025	LNS	IZM Izglītības iestādes LNS NVA LM
4.Personu ar dzirdes traucējumiem profesionālās izglītības un nodarbinātības līmeņa paaugstināšanas veicināšana.	<p>1. Veicināta personu ar dzirdes traucējumiem iekļaušanās darba tirgū, sadarbībā ar citām NVO un citām institūcijām.</p> <p>2.Turpināta sadarbība ar NVA par nodarbinātības pasākumu pieejamību bezdarbniekiem ar dzirdes</p>	2021 – 2025	LNS, projektu granti	LNS LM NVA NVO Latvijas Darba devēju konfederācija

	<p>traucējumiem.</p> <p>3. Sadarbībā ar darba devējiem veicināta darba prakses vietas nodrošināšana izglītojamajiem ar dzirdes traucējumiem profesionālās kvalifikācijas iegūšanai.</p> <p>3.Veicināta plašāka surdotulka pakalpojumu pieejamība profesionālās izglītības ieguves procesā.</p>			
5.Neformālās un latviskās dzīvesziņas izglītības pieejamības veicināšana.	<p>1.Veicināta personu ar dzirdes traucējumiem dalība neformālās izglītības aktivitātēs.</p> <p>2..Organizētas radošās nometnes un citas izglītojošas, mākslinieciskas un radošās aktivitātes latviskās dzīvesziņas apgūšanai.</p>	2021 – 2025	LNS, projektu granti, valsts pasūtījums, pašvaldības	LNS NVO pašvaldības
6.Interēšu klubu izveidošana un attīstība reģionālajās biedrībās.	<p>1. Iesaistīti LNS biedri dalībai interešu klubu aktivitātēs.</p> <p>2.Radītas jaunas iniciatīvas un idejas dažādu prasmju un iemaņu pilnveidei interešu klubu ietvaros.</p>	2021 – 2025	LNS, valsts pasūtījums, pašvaldības	LNS NVO pašvaldības
7.Nedzirdīgo kultūras pasākumu īstenošana.	<p>1.Piesaistītas finanses nedzirdīgo kultūras pasākumu organizēšanai.</p> <p>2.Motivēti LNS biedri - amatiermākslinieki dalībai LNS un citu organizāciju rīkotajos pasākumos.</p> <p>3. Izveidoti vietējie un starptautiskie kontakti un veicināta sadarbība ar citām kultūras NVO Latvijā un ārzemēs, dalība starptautiskajos pasākumos (nedzirdīgo kultūras festivāli u.c. pasākumi).</p>	2021 – 2025	LNS, projektu granti, valsts pasūtījums	LNS KM NVO Pašvaldības
8.Nedzirdīgo kultūras mantojuma saglabāšana un popularizēšana.	<p>1. LNS muzejs ar tā tīklu reģionālajās biedrībās ieguvis akreditēta muzeja statusu.</p> <p>2. Izveidota LNS atbildīgā speciālista (par nedzirdīgo kultūras mantojuma</p>	2021 – 2025	LNS, projektu granti	LNS NVO KM Pašvaldības

	<p>saglabāšanu) štata vieta.</p> <p>3. Padarīts nedzirdīgo kultūras mantojums pieejamāks, izmantojot plašāk jaunās tehnoloģijas.</p> <p>4. Veicināta un novērtēta nedzirdīgo biedru līdzdalības prakse.</p> <p>5. Realizēti starppaaudžu un starpkultūru projekti nedzirdīgo kultūras mantojuma popularizēšanai</p> <p>6. Iekļautas nedzirdīgo kultūras stundas speciālo skolu (kur mācās skolēni ar dzirdes traucējumiem) mācību programmā vai ārpusklašu nodarbībā.</p> <p>7. Nodrošinātas apmācības brīvprātīgajiem un LNS sistēmā strādājošajiem, kuri iesaistīti nedzirdīgo kultūras mantojuma saglabāšanā un popularizēšanā.</p> <p>8. Veicināta sadarbības tīkla veidošana ar pašvaldību muzejiem un Eiropas valstu Nedzirdīgo savienību muzejiem.</p>			
--	---	--	--	--

4. Sociālie pakalpojumi

<i>Darbības virzieni</i>	<i>Indikatori</i>	<i>Termiņi</i>	<i>Finansējums</i>	<i>Iesaistītās puses</i>
<p>1.Kvalitatīvu un profesionālu sociālo pakalpojumu nodrošināšana atbilstoši Latvijas normatīvajos aktos noteiktajam un LNS deleģēto funkciju izpilde.</p>	<p>1.Noslēgti līgumi ar Labklājības ministriju valsts un pašvaldību institūcijām.</p> <p>2.Tiek ievērotas Latvijas normatīvajos aktos noteiktās prasības.</p> <p>3. Personām ar dzirdes traucējumiem tiek nodrošināti sociālās rehabilitācijas pakalpojumi, surdotulka pakalpojumi un tehniskie palīg līdzekļi.</p>	<p>2021 – 2025</p>	<p>Labklājības ministrija (LM), valsts un pašvaldību institūcijas – valsts un pašvaldību budžets</p>	<p>LNS, LM, pašvaldības</p>

<p>2. Personām ar dzirdes traucējumiem nodrošināta informācija par valsts apmaksātajiem sociālajiem pakalpojumiem.</p>	<p>1. Nodrošināti informatīvie un izglītojošie pasākumi personām ar dzirdes invaliditāti: drukāti materiāli, informācija zīmju valodā par sociālās rehabilitācijas pakalpojumiem, surdotulka pakalpojumu un tehnisko palīgīdzekļu nodrošināšanu.</p> <p>2. Video kampaņas, izmantojot LNS darbinieku pieredzi konkrētu pakalpojumu sniegšanā un personu ar dzirdes traucējumiem pakalpojumu saņemšanā un izmantošanā.</p> <p>3. Materiāli tiek ievietoti mājaslapās, sociālos tīklos un nosūtīti LNS biedriem uz elektronisko pastu.</p>	<p>2021 – 2025</p>	<p>Labklājības ministrija (LM) – valsts, pašvaldības institūcijas, SIA “LNS Rehabilitācijas centrs” un SIA “LNS Surdotehnikās palīdzības centrs” budžets,</p>	<p>LNS, SIA “LNS Rehabilitācijas centrs” un SIA “LNS Surdotehnikās palīdzības centrs”</p>
<p>3. Personām ar dzirdes traucējumiem nepieciešamo sociālās jomas atbalsta speciālistu pieejamība.</p>	<p>1. Noskaidrots nepieciešamais speciālistu skaits.</p> <p>2. Nodrošināta aprūpētāju, sociālo darbinieku, asistentu, mentoru un citu speciālistu apmācība par komunikāciju ar nedzirdīgajiem un to kultūru, zīmju valodas prasmju apguve.</p> <p>3. Tiek nodrošināts atbalsts un nepieciešamie pakalpojumi dzīvesvietā, ievērotas klienta un viņa ģimenes īpašās vajadzības.</p>	<p>2021 – 2025</p>	<p>LM, NVA, pašvaldības, projektu finansējums</p>	<p>LM, NVA, LNS, pašvaldības</p>
<p>4. Nepieciešamo atbalsta pakalpojumu personām ar dzirdes traucējumiem ar garīga rakstura traucējumiem pilnvērtīgas dzīves kvalitātes nodrošināšanai</p>	<p>1. Aktuālās situācijas izpēte: noskaidrots nedzirdīgo personu ar garīga rakstura traucējumiem skaits, nepieciešamie atbalsta/sociālie pakalpojumi un to pieejamība.</p>	<p>2021 – 2025</p>	<p>LM, pašvaldības, projektu finansējums</p>	<p>LNS, pašvaldības</p>

izveide.	2. Nodrošināti atbalsta pakalpojumi nedzirdīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem.			
5.Nepieciešamo atbalsta pakalpojumu personām ar dzirdes un redzes traucējumiem pilnvērtīgas dzīves kvalitātes nodrošināšanai izveide.	1.Aktuālās situācijas izpēte: noskaidrots nedzirdīgo – neredzīgo personu skaits, nepieciešamie atbalsta/sociālie pakalpojumi un to pieejamība. 2. Nodrošināti atbalsta pakalpojumi nedzirdīgām - neredzīgām personām.	2021 – 2025	LM, pašvaldības, projektu finansējums	LNS, pašvaldības
6.Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju izmantošana pakalpojumu sniegšanā.	1.Tiek izmantotas jaunākās IKT pakalpojumu sniegšanā. 2. Apmācīti darbinieki un klienti IKT izmantošanā. 3.Nodrošināta attālināta un operatīvāka pakalpojumu sniegšana.	2021 – 2025	LNS, LNS SIA	LNS, LNS kapitālsabiedrības

5.Saimnieciskā darbība un finansējuma piesaiste

<i>Darbības virzieni</i>	<i>Indikatori</i>	<i>Termiņi</i>	<i>Finansējums</i>	<i>Iesaistītās puses</i>
1.LNS kapitālsabiedrību saimnieciskās darbības attīstīšana un optimizēšana.	1.Efektīva kapitālsabiedrību darbība ar dividenžu izmaksu LNS.	2021 – 2025	LNS SIA	LNS, LNS SIA
2.LNS nekustamo īpašumu perspektīvās attīstības un izmantošanas pamatnostādnes.	1.Efektīva LNS īpašumu izmantošana LNS darbības nodrošināšanai. 2. Izstrādāta LNS nekustamo īpašumu izmantošanas programma. 3.Palielinājušies ieņēmumi no nekustamo īpašumu iznomāšanas.	2021 – 2025	SIA “LNS Nekustamie īpašumi”	LNS, SIA “LNS Nekustamie īpašumi”

3.LNS nekustamo īpašumu energoefektivitātes paaugstināšana.	<p>1.Paaugstināta LNS nekustamo īpašumu energoefektivitāte.</p> <p>2.Piesaistīts finansējums energoefektivitātes paaugstināšanai.</p>	2021 – 2025	LNS, ES struktūrfondi	LNS, LM, EM
4.Valsts deleģēto funkciju pakalpojumu nodrošināšanai dzirdes invalīdiem realizēšana.	<p>1.Valsts budžeta finansējums sociālās rehabilitācijas, zīmju valodas tulka un surdotehnisko palīgīdzekļu nodrošināšanai dzirdes invalīdiem.</p> <p>2.Piesaistīts nepieciešamais finansējums pakalpojumu nodrošināšanai.</p>	2021 – 2025	LNS, LM	LNS, Labklājības ministrija
5.Pašvaldību finansējuma piesaiste reģionālajām biedrībām.	1.Sagatavoti un realizēti projekti finansējuma piesaistei LNS statūtos noteikto mērķu un uzdevumu realizācijai reģionālajās biedrībās.	2021 – 2025	LNS, Pašvaldības	LNS reģionālās biedrības, pašvaldības
6.Sociālās uzņēmējdarbības attīstība.	<p>1.Izveidoti sociālie uzņēmumi LNS statūtos noteikto mērķu un uzdevumu realizācijai.</p> <p>2.Piesaistīts finansējums sociālās uzņēmējdarbības attīstībai.</p>	2021 – 2025	LNS, LM, ESF	LNS, valsts institūcijas
7.Finansējuma no dažādiem fondiem un grantu programmām piesaistīšana.	1.Sagatavoti un realizēti projekti finansējuma piesaistei LNS statūtos noteikto mērķu un uzdevumu realizācijai.	2021 – 2025	LNS, fondi, granti	LNS, fondi, grantu programmas
8.Ziedojumu un dāvinājumu piesaistīšana.	1.Piesaistīti ziedojumi un dāvinājumi LNS statūtos noteikto mērķu un uzdevumu realizācijai.	2021 – 2025	Ziedotāji	LNS, ziedotāji
9.Pakalpojumu sniegšanas platformas e-vidē izveides izvērtēšana.	1. Suvenīru ar LNS simboliku pārdošanas ienākumi.	2021-2025	LNS	LNS

	<p>2. Zīmju valodas apmācību materiālu un literatūras pārdošanas ienākumi.</p> <p>3. Veicināta nedzirdīgo rokdarbu, amatniecības un mākslas darbu pārdošana.</p> <p>4. LNS biedru naudas iekasēšana</p>			
--	---	--	--	--

*Stratēģija ir sagatavota Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departamenta Sabiedrības integrācijas programmas līdzfinansētā projekta "Līdzdalība un demokrātiska iesaiste" ietvaros.
Par stratēģija saturu atbild biedrība "Latvijas Nedzirdīgo savienība".*